

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnica, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Po začrtani poti.

Ali smo res odnehali?

Naši nasprotniki ne morejo prenesti strašnega udarca, da je Pašić-Pribičevićeva vlada žalostno končala. Nekaj časa so se tolažili s tem, da bodo spet kmalu na vrhu. Zadnje dni pa so radi ali neradi morali dati slovo tudi tej bilki rešitve. Zanašali so se na Radića in njegovo včasih malo dobro gostobesedje, toda Radić jim je prav odločno povedal, da on noče ničesar storiti, kar bi sedanjo vlado moglo zrušiti. On je pač na svoji lastni koži poizkusil, kako malo je prijetno pod Pašičevo strahovladno.

Edino, kar je ostalo našim nasprotnikom je natolcevanje in sumničenje. V svoji strankarski zaslepljenosti si ne morejo predstavljati, da bi naši in z njimi sedanja vlada hotela napraviti z vso resnobo red v sedanji državi. Eden izmed očitkov, ki ga posebno radi ponavljajo je tudi ta, da je SLS doma v Sloveniji pred ljudstvom za avtonomijo v Belgradu pa za centralizem. Mi ne pišemo v našem listu tistim zagriženim liberalcem, ki iščejo, kako bi ljudstvo zapeljali v zmoto in ga odtrgali od naše ljudske stranke. Tem ljudem je pametna beseda odveč. Napišemo pa spet par misli našim somišljenikom, da bodo vedeli in mali povsodi povedati, da naša stranka od svojega avtonomističnega programa niti za ped ni odstopila in niti odstopiti ne more.

Mi države nimamo za kakega malika, pred katerim bi klečeplazili in odobravalni vse, kar stori. Nam je država sredstvo, da doseže ljudstvo čim večjo zadovoljnost na svoji zemlji. Cilj države je ljudska blaginja. Ker ni država sama sebi namen, zato ne sme zatirati onih manjših družb, iz katerih je sestavljena. Liberalna država je jemala pravice najmanjši, pa nujno potrebni družbi — družini. Spomnite se, kako je v šolskem vprašanju država teptala in še tepta pravice staršev. Po svobodomiselnih nazorih urojena država ne pozna posameznih stanov in zato ni imela smisla ne za potrebe kmeta, ne za korist delavca. Občinam je jemala njihove starodavne pravice in pokrajine so izgubljale svojo samostojnost. Liberalna država je hotela biti kakor armada samih uniformiranih vojakov, ki so si vsi enaki v tem, da nimajo svoje volje, ali še boljše, hotela je družbo ovac, namesto

ljudi, ovac, ki molče, ko se jih striže in ko se jih kolje.

Tako države mi ne maramo. Kot prava ljudska stranka odločno zmetamo to staro liberalno pojmovanje. Pripomoči hočemo k resničnemu pojmovanju ljudstva v javnosti, pripomoči do pravic družini in stanovom, občinam in pokrajinam. S tem nismo nikakor proti državi, nasprotno prepričani smo, da bo taka država samo takrat močna, kadar bo zdrava družina, kadar bodo občine v polni meri vršile svoje dolžnosti, ko bo v kmetiskem stanu živa zavest skupnih koristi, ko bodo gospodarske potrebe posameznih pokrajin prišle do polne veljave. Če država te manjše družbe zatira, sama žaga vejo, na kateri sedi. To je naša avtonomistična misel. Naša liberalna inteligenca za to misel nima razumevanja, ker je bila vzgojena v tistem liberalnem duhu, ki je smatral državljana samo za ovco, ki daje volno. Odtod tisti čudni pojav, da naše uradništvo še danes v veliki meri ne čuti z ljudstvom, ne razume našega gibanja in se smatra za vzvišeno nad preprostim kmetom.

Naša avtonomistična misel raste tedaj iz živega narodnega življenja. Nima podlage v kakih zgodovinskih dogodkih, ne v starih državnopravnih razmišljanjih. Starokopiten liberallec tega seveda ne razume in smatra za to tudi našo avtonomistično misel za nekako hinavščino. Naše ljudstvo pa to razumeva. Dolgotrajne skušnje, ki jih je že naš narod napravil so ga izučile, da je treba izpremeniti naše pojmovanje o družbi tako temeljito, da pridemo v novem času do novega družabnega reda. — Liberalni listi se čudijo, da SLS osvaja ljudske množice. To začudenje ima svoje korenine v tem, da ne znajo čutiti in napredovati s svojim lastnim narodom. Njihovi politični voditelji mislijo, da je ljudstvo samo za to, da bi ga mi vladali, kot v starih časih. Naše ljudstvo to ve in se jim smeje.

Naj bodo torej naši nasprotniki prepričani, da nikoli ne dožive, da bi naša stranka, ki je skozi in skozi ljudska stranka avtonomistično misel zatajila ali nanjo tudi samo trenutek pozabila.

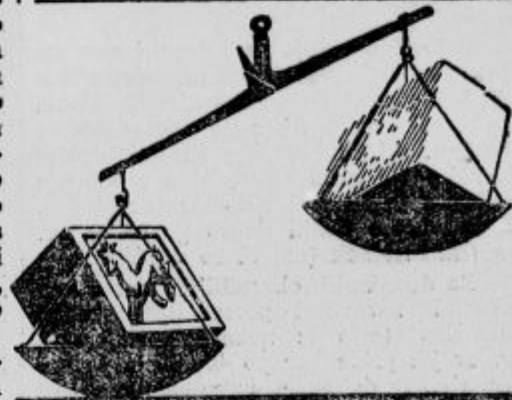
Z dosledno vztrajnostjo — k cilju!

Ko je vprašal modern hribolazec kmeta, koliko je do vrha gore, mu je ta odgovoril:

Če boste hiteli, osem ur, če greste zmerno, šest. Hribolazec se je čudil, na vrhu pa razumel kmetovo besedo. Ker je preveč hitel, se je zasopel in moral počivati. Namesto, da bi na času pridobil, je s hitrico samo par ur zapravil. Podobno je tudi v našem javnem življenju. Naenkrat čez noč se ne da sveta izpremeniti. Za vsako veliko stvar je treba modrosti časa. Korak za korakom moramo tedaj iti vztrajno za tem, da uresničimo svoje misli v javnem življenju. Kakor smo delali takrat, ko smo bili v opoziciji, bomo delali tudi sedaj, ko smo udeleženi na vladi.

Ze zadnjič je »Domoljub« povdaril, da je naše ljudstvo s svojo vztrajnostjo odločilno pripomoglo zmagi nad Pašičevo vlado. S svojo vztrajnostjo, naj naše ljudstvo tudi sedaj pomaga, da bo mogla naša vlada čimprej uresničiti zahteve po zakonodajni avtonomiji Slovenije.

Liberalci bodo metali naši vladi polena pod nogo, kjerkoli bodo mogli. Očitali bodo, zakaj vlada naenkrat vsega ne stori. Marsikak nepremišljen, bo postal nepotrepežljiv, ko ne bo videl takoj velikih uspehov. Marsikomu se ne bo izpolnila njegova osebna želja in bo v potrnosti postal nejevoljen. Vsem takim povejte, da spada k poglavitnim čednostim poleg modrosti tudi zmernost.

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI

vse manjvredne, cenjše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

Posebna težava bo nekaj mesecev, ker bo morala nova vlada delati le v okviru proračuna, ki ga je sestavila prejšnja vlada. Mnogim nujnim ljudskim potrebam ne bo mogoče ustreči, ker ne bo denarja na razpolago. Težko delo bo čakalo naše ministre in poslance, da v novem proračunu popravijo, kar je doslej pogrešeno.

Kar se je skoro šest let podiralo, uničevalo, omalovaževalo, to morajo naši popraviti, potem pa znova zidati. Vsakdo ve, da je treba za to časa. Naše ljudstvo bo pokazalo svojo modrost z vztrajnostjo in zmernostjo.

Sestanek vojakov iz svetovne vojske

na Brezjah v nedeljo, dne 31. avgusta 1924.

Samo še par dni nas loči od sestanka ki smo ga tisoči trpinov iz vojne dobe že davno pričakovali. 31. avg. dopoldne ob 10. uri se zberemo v cerkvi Marije Pomagaj na Brezjah k sv. maši v zahvalo za srečno prestane nevarnosti in leta trpljenja, v spomin na padle tovariše. Po sveti maši oziroma po kosilu bo prijateljski sestanek z govori in razgovori. Natančnejši spored bo objavljen zadnje dni ali pa šele na Brezjah.

Došlo nam je veliko število dopisov tovarišev z nasveti in željami glede sestanka. Ker ne moremo vsakemu posebej odgovorjati in po možnosti skušamo ustreči vsem izvedljivim željam, sporočamo:

Sestanek 31. avgusta na Brezjah ne more upoštevati nobenih drugih prirediteljev. Namenjen je samo možem in fantom, brez razlike šerže in oddelka, ki so trpeli v vojski. Četudi bi radi usreegli vdovam, staršem, otrokom, nevestan, sorodnikom itd. padlih tovarišev, nam vendar ni mogoče. Torej: možje in fante, stari vojaki, na svidenje na Brezjah!

Sestanek je namenjen vsem tovarišem, brez razlike mišljenja in stranke. Pripravljalni odbor se bo ogibal vsega, kar bi stvarno moglo koga žaliti, znal bo pa tudi preprečiti, da kdo drugi ne bo kaj takega storil. V trpljenju in smrti enaki, bomo znali tudi pri spominu na mrtve biti enaki.

Polovično vožnjo na železnici smo zaprosili in jo bomo gotovo pravočasno dobili, kakor raznovrstne organizacije. Doma kupite celo karto, ki je ne sme oddati (v Ljubljani ali Otočah), na Brezjah dobite izkaznico (za malo odškodnino v pokritje stroškov) in se vozite domov brezplačno. Skušali bomo dobiti dobro godbo za sv. mašo in sestanek (najbrž bo vojaška).

Po dosedanjih obvestilih moramo pričakovati naravnost presenetljivo veliko udeležbo, (celo iz nekaterih štajerskih krajev jih pride kar po 40, 60 in še več skupaj) kar dokazuje, kako smo si vsi že davno želeli takega sestanka. Poskrbimo, da bo vsak tovariš, ki ne čita časopisov, pravi čas izvedel za naš sestanek. Kdor želi na Brezjah kosilo, naj tja piše (gostilne Finžgar, Troha, Murnik, Gabrijelčič in drugi).

Tovariš, ki bi se radi pogovarjali, pišite si, kje se boste dobili (čas, kraj). — Druge želje glede sestanka sporočite na Prosvetno zvezo (Ljubljana, Miklošičeva cesta 7).

Pomislite in pišite, o čem naj se pomenimo (skrb za spomenike padlim tovarišem, za sirote, za invalide, prihodnji sestanki itd.).

Zelo bi ustregli nam in sebi, če nam na dopisnici sporočite iz večjih krajev število udeležencev, da bomo mogli obvestiti železnico glede potrebnega števila voz oziroma posebnega vlaka Ljubljana-Otoče.

Prosimo vse preč. župne urade in županstva naj to blagohotno oznanijo pravočasno v svojem kraju, vsa spošt. uredništva pa, da izvolijo to obvestilo ponatisniti.

Na veselo svidenje 31. avgusta na Brezjah, tovariš!

Za pripravljalni odbor:

Fran Bonač Jernej Hafner
bivša vojna kurata.

Delo vlade.

V torek dne 19. avgusta. Na seji ministrskega sveta je minister za agrarno reformo Vesenjāk poročal o agrarnih razmerah v Sloveniji, Južni Srbiji in Dalmaciji. Za Slovenijo bo ministristvo pozvalo vse veleposestnike, da takoj odstranijo iz služb vse tujce, ker je veliko naših domačih slovenskih strokovnjakov brez službe in ker tuji ne upoštevajo krajevnih razmer in ne razumevajo ljudskih potreb. Minister za železnice Sušnik si je izposloval pooblastilo, da imenuje več komisij, ki bodo pregledale razne korupcijske afere prejšnjih ministrov in višjih uradnikov. Več korupcijonistov je minister že zapodil iz službe. Kmetijski minister dr. Kulovec je poskrbel za novo pomoč onim kmetovalcem, ki so trpeli vsled toče. Prosvetni minister dr. Korošec je izdal več odlokov glede učnih knjig na slovenskih šolah. Vlada je pretresavala tudi vprašanje novega zakona za invalide, ki ga sestavlja dr. Jež.

V sredo, dne 20. avgusta. Minister za zunanje zadeve dr. Voja Marinković je podal pojasnilo glede razmejitve z Italijo. Minister je ostro obsodil ljubljanski Žerjavov list »Jutro«, ki s svojimi lažljivimi poročili pomaga Italiji. Ugotovil je, da je vso nesrečno razmejitev izvedla že prejšnja vlada in, da sedanja vlada mora samo še popravljati kar se še da. Nova vlada je že tudi veliko dosegla v korist obmejnim občinam in posestnikom. Vlada je izdelala načrt zakona o pobijanju korupcije. Tega zakona se prišči prejšnjega Pašič-Pribičevićevega režima najbolj boje, ker so od korupcije živeli in bogateli. Prosvetni minister dr. Korošec je predložil kralju v podpis imenovanja na ljubljanski univerzi.

V četrtek, dne 21. avgusta. Seja vlade se je vršila pod predsedstvom dr. Korošca. Razpravljali so o novi carinski tarifi in drugih resornih zadevah. Zunanji minister dr. Marinković je sporočil, da se bodo v Ljubljani sestali zunanji ministri držav male an-

tante. Vlada je izdala navodila za prijave za novi proračun. Naši ministri so poskrbeli, da bodo prihodnje leto na razpolago večji zneski za slovenske bolnice.

V petek, dne 22. avgusta. Vlada je sklepala o raznih uradniških izpremembah, ukinila dnevnice komisijam kadar poslujejo tam, kjer so nastavljene in pooblastila minister Davidoviča, Hadžića in dr. Kulovca, da zastopajo vlado pri slavnostih v Surdolici.

V soboto, 23. avgusta. Poljedelski minister dr. Kulovec je odredil pomoč za poškodovance po toči in povodnji. Prvi obrok, ki ga je minister ukazal razdeliti znaša 50 vagonov žita in 4 milijone kron. Od tega pride na ljubljansko oblast 400.000 kron in 4 vagone žita. Ravnotoliko dobi tudi mariborska oblast.

FANTJE in MOŽJE!

Pridite

7. in 8. SEPTEMBRA v Ljubljano številno
na marijanski kongres!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lasno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker posreduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbe delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhulega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

»DRUŽINSKA PRATIKA« za leto 1925

JE IZŠLA in se pričeni s prihodnjim tednom dobiva v vseh knjigarlah in trgovinah z galanterijskim blagom.

CENA IZVODU 5 DIN brez poštine.

RAZPRODAJALCI DOBE ZNATEN POPUST!

Borečni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Šelenburgova 7

Izid volitev.

Volilni okraj Litija.

(Zaupnike S. L. S. prosimo, da nam morebitne napake sporoče, da bo statistika popolna.)

Teko. št.	Občina	Število volivnih upravičencev	Število volivcev	Število odbor-nikov	Število odbor-nikov ki pripa-dajo SLS	Naslovi kandidatnih list	Število		Opomba
							glasov	odbor-nikov	
1	Bukovica	119	59	7	5	SLS NRŠ	43 16	5 2	
2	Časnice	86		7	7	SLS		7	
3	Čadni dol	88	78	7	6	SLS	8		
4	Dob	116		7	7	Združene slovenske stranke SLS	70	7	
5	Dole	100	100	9	7	Gospodarska stranka SLS ₁ SLS ₂	21 42 46	2 3 4	
6	Draga	77		7	7	SLS		7	
7	Veliki Gaber	187	116	9	6	SLS Mali posestniki in obrtniki Kmetiska stranka	56 56 24	4 3 2	
8	Gorenja vas	72	48	7	2	SLS SKS	13 35	2 5	
9	Gradšica	103	98	9	9	SLS ₁ SLS ₂	40 58	4 5	
10	Kudo	34		7	7	SLS		7	
11	Kolcevat	103	76	7	7	SLS Kmetiska delavska zveza	48 28	5 2	
12	Konj	124	49	9	9	SLS ₁ SLS ₂	27 22	5 4	
13	Kovredež			17	17	SLS		17	
14	Krasnica	224	130	9	8	Gospodarska stranka SLS Kmetiska zveza (SLS)	26 62 51	1 4 4	
15	Kriška vas	46		7	7	SLS		7	
16	Krka	412		17	17	SKS		17	Lista SLS je bila zavrnjena
17	Št. Lambert	307		17	17	SLS		17	
18	Leshovec	113		7	7	SLS		7	
19	Litija	412	338	17	13	Gospodarska lista SLS Kmetiska zveza (SLS) Delavska stranka	57 232 15 34	3 13 1 1	
20	Luče	56		7	7	SLS		7	
21	Moravče	359		17	17	SLS		17	
22	Muljava	67		7	3	Kompromisna lista		7	
23	Vel. Pece	63		7	7	Kmetiska zveza (SLS)		7	
24	Podboršt	56	29	7	7	SLS Delavska zveza (SLS)	11 18	3 4	
25	Polica	181	146	9	9	SLS ₁ SLS ₂ SLSa SLSb SLSc SLS za občinski blagor	35 21 24 25 21 20	2 1 2 2 1 1	
26	Pošnik	375		17	17	SLS		17	
27	Praprete	66		7	7	SLS		7	
28	Radohova vas	77	59	7	2	SLS SKS SES	20 23 16	2 3* 1	*) izjav. da so nevtr.
29	Stehanja vas	59		7	5	SLS		7*	*) med temi 2 SKS
30	Šmarino	587	380	25	20	I. SLS (podobčina sv. Peter in Pavel) II. SLS (podob. Liberga in Smartuo) Delavska lista JDS	169 128 50 33	11 9 3 2	
31	Temenica	126	80	7	6	SLS Kmetiska zveza (SLS) Temenica Kmetiska zveza (SLS) Sobrače	38 28 20	3* 2 2	*) 2 SLS, 1 SKS
32	Trbnjice	441	340	17	17	SLS ₁ SLS ₂	207 133	10 7	

(Dalje glej na naslednji strani spodaj!)

NOVICAR

d Priskečite na pomoč po povodnji tako strašno prizadetim rojakom. Prispevke, bodisi v živilih, obleki ali denarju, sprejema zanje »Dobrodelnost« v Ljubljani, Poljanski nasip šte. 10.

Petje pri Marijanskem kongresu.

»Pevska zveza« bo skušala organizirati skupno petje o priliki Marijanskega kongresa, in sicer pri posvetitvi, med procesijo in po njej. Peli bi le lahke, splošno znane Marijine pesmi. Prosimo vse pevce in pevke, ki se bodo udeležili kongresa in bi hoteli pri skupnem petju sodelovati, da nam javijo takoj po dopisnici svoj natančen naslov in glas, ki ga pojo, na naslov: profesor Marko Bajuk, Ljubljana, Cesta na Rožnik 29. Seznam pesmi bo nanzanjen po drugih listih.

Skrbite, da se udeleži marijanskega kongresa veliko število moških, mladeničev in mož! Moški so spodbude potrebni, pa dajejo shodu tudi lepše lice. In za stav ne pozabite!

Fantje, ki pridete na kongres, ne pozabite kupiti knjižice »Fantič, le gor vstan!«, ki do takrat izide.

d Pričetek šolskega leta 1924-25 na škofljiški gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano. Učenci, ki bodo delali nižji tečajni izpit, in oni, ki imajo radi boleznin naknadne izpite, naj se vrnejo v Zavod sv. Stanislava v ponedeljek dne 8. septembra; učenci iz ostalih razredov, ki imajo ponavljajne izpite, naj pridejo v torek dne 9. septembra; vsi ostali učenci pa naj se vrnejo v petek dne 12. septembra. Sprejemni izpi-

ti za I. razred se bodo vršili v petek dne 12. septembra ob 10. uri.

d Razstava cerkvenih paramentov, ki jih je naredila bratovščina sv. Rešnjega Telesa za ubožne cerkve ljubljanske škofije, bode letos prav iste dni, kakor lani, namreč od 6.—10. septembra. Ker bo v onem času v Ljubljani prvi slovenski Marijanski kongres, bodo udeleženci imeli ugodno priliko, da vidijo, koliko krasnih paramentov se je naredilo s pomočjo malih prispevkov, ki jih darujejo udje bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Razstava bo v I. nadstropju v Alojzjevišču, Poljanska cesta št. 4, in bo odprta vsak dan od 8.—12. ure zjutraj in od 2.—6. ure popoldne.

d Udruženje vojnih invalidov podružnica v Ljubljani javlja vsem članom in članicam, da se oddajajo pri tajništvu podružnice čevlji vseh vrst in velikosti po znižanih cenah. Vse podružnice lahko iste naroče za svoje članstvo in se jim pošlje na željo tudi po pošti, kakor tudi posameznim članom. Odbor. Po svetu.

Pozor pred krivim prerokom! V Ljubljani in okolici se je pojavil neki mož, ki ponuja in prodaja razne tiskovine: brošure, sv. pismo, celotno ali razne dele (protestantsko!) in časopis »Glasnik Časa«. Govori zelo pobožno, trdi da je branje in kupovanje njegovih itskovin zelo bogoljubno, da, misijonsko delo; da je škoda, da katoliški duhovniki ne pustijo ljudstvu brati sv. pisma itd. V Zeleni jami pri Ljubljani je celo trdil, da so ga poslali misijonarji

pri cerkvi Srca Jezusovega in da so to njihove tiskovine. Mož je neke vrste adventist. To krivo vero je začel v Ameriki leta 1833. neki sanjač Viljem Miller, ki je napovedal konec sveta za l. 1843. Takrat bi naj bil po njegovi napovedi stopil na zemljo sam Kristus in ustanovil božje kraljestvo, ki bo trajalo 1000 let. Ko se to ni zgodilo so ta datum vedno prestavljali. Neka vrsta teh krivovercev so takoimenovani »resni raziskovalci sv. pisma«, ki so za konec sveta tudi že trikrat prestavili datum. Zdaj pričakujejo za konec sveta prihodnje leto. In zastopnik teh sanjačev je zgoraj omenjeni mož. Bodite previdni!

d 70 letnico rojstva je obhajal te dni v krogu svojih prijateljev in sorodnikov mizarski mojster g. Jakob Merhar v Savljah, zvest bralec Domoljuba in odločen pristaš SLS. Bog ga živi še mnogo let.

d Dojenček, ki ima 6 prstov na vsaki nogi, se nahaja v oskrbi gospe Jakobove v Savljah. Pravilno zraščeni prstki so jako drobčkani, vendar se bode treba pri izbiri obutve ozirati tudi na šestero.

d Strela je ubila dne 14. avgusta doraslo posestnikovo hčer Ivano Homec, v Hoboši, obč. Oselica, napravljala je na vrtu pod jablano krmo za prašiče, v jablano je treščilo in dekle je bila takoj mrtva.

d Požar v Tomačevem pri Ljubljani. V soboto, 23. t. m. je med nevihto udarila strela v gospodarsko poslopje pri Taškarnju v Tomačevem. Pod poln slame je pogorel. Gasilec se je posrečilo ogenj omejiti. Gospodar trpi občutno škodo.

d Konjska razstava na ljubljanskem velesejmu je prav dobro uspela. Videč smo res prav krasne konje. Upamo, da se bo razstava vršila vsako leto in se raztegnila tudi na ostalo živino, kar bo gotovo v veliko korist naši živinoreji.

Tekoč. št.	Občina	Število volivnih upravičencev	Število volivcev	Število odbornikov	Število odbornikov ki pripadajo SLS	Naslovi kandidatnih list	Število		Opomba
							glasov	odbornikov	
33	Vače	161	143	9	4	SLS ₁ SLS ₂ SKS JDS	43 21 29 50	3 1 2 3	vezani
34	Vel. vas	167	116	9	7	SLS Napredna kmetijska stranka	92 24	7 2	
35	Št. Vid pri Stični	429	266	17	15	SLS (Stična) SLS (Št. Vid) JDS	158 78 30	10 5 2	
36	Višnja gora	92	80	7	4	SLS Obrtna zveza SLS JDS Napredna gospodarska stranka Gospodarska stranka	28 15 15 13 9	3 1 1 1 1	vezani vezane
37	Zagorica	81		7	6	SLS		7*	* med temi 1 SKS
38	Zalina	175	108	9	9	SLS (Vel. in Mala Loka in Peščenik) Kmetjska zveza Zalina	85 23	7 2	

Kratice: SLS = Slovenska ljudska stranka, SKS = Samostojna kmetijska stranka, JDS = Jugoslovenska demokratska stranka.

V občinah, ki so debelo tiskane, ima SLS absolutno večino odbornikov.

Izmed 38 občin ima SLS absolutno večino v 34 občinah (89%). Izmed 442 odbornikov, kojih je bilo treba izvoliti, jih 334 ali 75,55% pripada SLS. Slovenska ljudska stranka je nastopala pod svojim oficelnim naslovom v vseh občinah razen v treh v 1 (Krka) je bila njena lista zavrnjena; v 1 (Muljava) je šla v kompromis 1 (Veliko Pece) pa je nastopila pod naslovom Kmetjske zveze, kar je pa itak oficel. naslov ene njene sestavne organizacije.

SKS je vložila kandid. listo pod svojim pravim imenom samo v 4 občinah in sicer v Gorenji vasi, Krki, Radohovi vasi in na Vačah. JDS pa je vložila kandidatno listo pod svojim oficelnim imenom le 3 občinah in sicer v Št. Vidu (2 odbornika), Višnji gori (1) in na Vačah (3).

V 17 občinah sploh ni prišlo do volitev, ker je bila vložena samo po ena kandidatna lista. V ostalih 21 občinah pa se je izmed 4143 volivnih upravičencev udeležilo volitev 2833 ali 68% vseh voliv. upravičencev.

PO SVETU

V. zasedanje društva narodov. 1 septembra t. l. bo belgijski zunanji minister Hymans otvoril v Ženevi 5. redno zasedanje društva narodov. Na dnevnem redu je 25 točk; najvažnejša točka je gotovo: omejitve oboroževanja. Za Jugoslavijo pa je zelo važno tudi vprašanje meje med Jugoslavijo in Albanijo, ki se bo v Ženevi reševalo. Za to zasedanje vlada veliko zanimanje, ker se ga nameravata osebno udeležiti tudi angleški in francoski ministrski predsednik. Mac Donald, angl. min. preds., si je celo zamislil nov načrt, kako bi se preuredilo društvo narodov, da bi še bolj ustrezalo svojim vzvišenim nalogam. Zunanji ministri držav male antante se nameravajo pred svojim odhodom v Ženevo zbrati v svrhu posvetovanja v Ljubljani. Poleg drugih važnih vprašanj, ki se bodo pretresala v Ženevi, pa se nameravajo zun. ministri držav male antante v Ljubljani posvetovati tudi o ruskem vprašanju.

Avstrija. Avstrijska in italijanska vlada sta se dogovorili, da postanejo Vrata na Koroškem mednarodna obmejna postaja. Za nas, ki Lahe kaj dobro poznamo, je to isto da so postala ital. posest. Vrata so najlažji in najbližji vhod v celovško kotlino, vsled tega je razumljivo zakaj je bilo Italijanom toliko ležeče na tem kraju. Prepričani smo, da Lahi Vrat z lepa ne bodo pustili. Poleg tega zahtevajo Lahi od nemške Avstrijske republike 400.000.000 zlatih lir kot odškodnino za pomoč, ki so jo Nemcem nudili ob priliki za nas tako nesrečno izišlega plebiscita. V interesu naših slovenskih bratov onkraj Karavank je, da naša vlada skrbno pazi na avstrijsko-lahška barantanja. — Dunajsko poljedeljsko ministrstvo razglasa, da ne bo letošnja letina nič slabša od prejšnjih dveh letin, še raje nekoliko boljše. Žetev pšenice, rži, ječmena in ovsja je bila zelo dobra. Zelo veliko je tudi sena in sadja. Zalibog, da na Koroškem letina ni bila tako dobra, kot opisuje poljedeljsko ministrstvo. — Zanimivo je, kako skrbi dunajska občina za čistočo ulic. Na vsakih 200 korakov se bo postavil pločevinast koš za smeti. Kdor bo z naprej vrgel papir ali kaj drugega na ulico in ga bo videl policaj, bo moral plačati 10.000 avstr. kron kazni. Ulice se bodo ponoči čistile z modernimi pometalnimi avtomobili; večina ulic pa se bo polila z oljem, da se prepreči prašenje. Doslej je bilo pooljenih že 1 milijon m², 100.000 m² pa se misli politi še pred zimó. Tudi za či-

ščenje snega pozimi se pripravljajo novi stroji. Smeti odvažajo na Dunaju s posebnimi avtomobili z več vozovi. ki so tako narejeni, da se niti pri prekladanju nič ne praši. Za zbiranje smeti morajo imeti stranke posebne pločevinaste kose, ki točno pristojne v avtomobilsko odprtino. — Od 14. jul. do 14. avg. t. l. se je cena živlom dvignila za 6 odstot., stanovanjem za 2 odstot., cena blaga (obleki) je padla za 1 odstot., cena kuriva pa je ostala na isti višini kot prej.

Rusija in Balkan. Rakovski, znani ruski diplomat je izročil angleški vladi posebno spomenico, v kateri izraža ruska sovjetska vlada svoje mnenje, da bi se Balkan uredil federalistično.

Letos ta mesec se zvezda Mars najbolj približa zemlji — 53 milijonov km. Ker je Mars zvezda, ki je približno na isti stopnji razvoja kot zemlja, trdijo nekateri učenjaki, da morajo tudi tam bivati ljudem podobna živa bitja. Zato hočejo še ta mesec stopiti z njimi v stik. Na goro Jungfrau v Švici bodo postavili ogromen žaromet, katerega sliko prinašamo. Izdelala ga je neka nemška tvrdka in ima svetlobo za 2 milijardi sveč.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

POLITIČNI ZAPISKI

p Vsak naš zaupnik je dolžan, da pregleda v Domoljubu statistično tabelo o izidu občinskih volitev in da takoj sporoči morebitne nepravilnosti. Pomnite tudi, da ni zadosti, da so v redu podatki, ki se tičejo SLS, marveč je treba, da je tudi vse drugo pravilno. — Ko sporočate podatke o volivnem izidu, ne pozabite navesti tudi števila volivnih upravičencev. — Vse tiste zaupnike, ki nam še niso sporočili podatkov o novoizvoljenemu županu, ponovno prosimo, da to čimprej store. Navesti je treba sledeče podatke: ime in priimek, poklic, bivališče, zadnjo pošto ter politično pripadnost novoizvoljenega župana. Zaupniki, samo z Vašo pomočjo bo mogoče sestaviti v vseh ozirih popolno in zanesljivo statistiko. Storite tedaj svojo dolžnost! — Tajništvo SLS.

p Naši novi župani: V občini Sv. Gregor je bil izvoljen znova dosedanji župan Ivan Marolt, v občini Turjak dosedanji župan Karl Strukelj iz Rašice, v občini Griblje dosedanji župan Josip Stucelj, Griblje 44, v občini Videm Jakob Prelaznik, Zdenška vas, v občini Podgora Jožef Sternad, Podgrica, v občini Konoplje Matija Samec. — Vsi navedeni župani so odločni pristaši SLS. Prvotako so občinski svetovalci v goriimenovanih občinah zvesti somišljeniki naše stranke. — V občini Turjak ni dobila kakor prvotno pomotoma poročano SLS 9 svetovalcev, ampak 10 in SKS ne 8, ampak le 7.

Za župana v največji kmetijski občini na Slovenskem — Šmihel-Stopiče je bil 18. t. m. izvoljen ponovno gosp. Al. Vovk, vrl pristaš SLS. — Tudi podžupan in vsi svetovalci so SLS. — Izvoljen je bil novi župan samo od odbornikov SLS, nasprotni ga niso volili in s tem požrli besedo in obljube, s katerimi so pred volitvami hoteli begati volivce. — Pri županski volitvi je bil navzoč gospod komisar Krajšek.

p Radič je še zadnje upanje Pašiča, Pribičevića, Žerjava in takih tičev. Ti upajo, da bo Radič s kako neumestno izjavo ali kako nepremišljeno politično potezo strmo glavlil vlado in omogočil starim korupcionistom na vrh. Vse upanje je doslej zastonj.

p Pašiču še nikakor ne gre v glavo, da ga je dr. Korošec položil ob tla. Sklical je 19. avgusta velik shod radikalne stranke v Beograd in grozil, da bo ta shod zrušil vlado. Listi so poročali, da se bo ves Beograd tresel pred mogočnim Pašičem. Pa ni bilo (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

Schicht

Pravo Schichtovo milo z znamko „JELEN“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako

s Schichtovim milom 2

samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

GOSPODAR

IV. ljubljanski velesejem.

Letošnji ljubljanski velesejem je bil viden izraz napredka naše industrije, trgovine in obrti, obenem pa prava slika gospodarske moči Slovenije. Temu mora pridrži vsakdo, ki si je ogledal to prireditel, ki je bila vzorno urejena in izpopolnjena še z raznimi razstavami. Že prvi pogled na razstavišče ob vhodu je bil letos mnogo prikupnejši nego lani, ker je zgornja tobačna trafika ter je bil prostor do češkega paviljona zasajen s cveticami in ker so se tudi odstranile neokusne reklamne table. Že s tem je velesejem na lepoti veliko pridobil. Glavni, pa tudi zasebni paviljoni so bili letos vsi čedno in večinoma okusno preslikani ter so tvorili skladnejšo sliko nego v minulih letih. Oddelki v sejmskih paviljonih so bili letos posebno lično prirejani in so nudili pestro sliko najrazličnejših predmetov. Posebno privlačnost za posetnike velesejma sta bila lovski in zdravstveni paviljon, letošnji novosti, ki sta bila vedno polno ljudstva. Žal, da je bil zdravstveni paviljon mnogo premajhen za tako važno in obsežno zbirko. V tem paviljonu so se vsak dan popoldne vršila predavanja o zdravstvu, ki so jih posetniki z zanimanjem poslušali.

Glede razstavljenih predmetov zanimajo našega kmeta predvsem kmetijski stroji in orodje ter umetna gnojila. Med kmetijskimi stroji so bili razstavljeni Sackovi plugi, kultivatorji, zoravači, brane in podobno; dalje čistilnice za žito, sejalni stroji, triarji, posnemalniki za mleko in razni drugi stroji. Med temi je bil zanimiv zlasti ročni preprosti sejalni stroj, pripravnejše povedano: sejalna priprava za saditev koruze in fižola v kupčke, ki jo je izumil preprost štajerski kmet. Če se bo ta priprava obnesla, se bo to delo veliko hitreje in točneje izvedlo ter se bo prihranilo na semenju. Na prostem smo opazili tudi, kako orje motorni plug, ki ga oskrbuje samo en človek in pri tem reže do tri brazde. Ta plug bi bil tudi za naše razmere zelo prikladen, ker vrši dobro svoje delo tudi na manjših njivah in celo v goratih legah. V splošnem pa treba priznati, da je bilo letos primeroma malo tvrdk s poljedelskimi stroji zastopanih na velesejmu.

Proizvajalci umetnih gnojil so bili: Tvoronica dušika v Rušah z apnenim dušikom, tvoronica Hrastnik s kostnim in rud-

nimskim superfosfatom kot domače tvrdke in Delegacija proizvajalcev čilskega solitra v Belgradu, ki nam kaže gnojilne preizkuse s čilskim solitrom, ki jih je uvedla v celi državi. Zanimiv je bil posebno diagram, ki nam kaže, koliko umetnih gnojil je v minuli sezoni 1923/1924 potrosila Slovenija. Pozornost vzbuja dejstvo, da naši kmetovalci največ rabijo Tomasovo žlindro in potem superfosfat, kalijeva gnojila manj, najmanj pač dušičnata.

Otvoritev ljubljanske borze.

V soboto dne 16. avgusta je bila otvorjena ljubljanska borza za blago in vrednote, katere slovesnosti so se udeležili naši najodličnejši gospodarski zastopniki. Šele po dveletnem boju se je doseglo dovoljenje za ustanovitev to za naše gospodarstvo tako važne institucije in nešteto je bilo posredovanj in vlog, predno je ta namera uspeła. In še ta borza ni popolna, kajti še nima koncesije za trgovanje z devizami, kar je za našo trgovino izredna potreba, toda nada je, da se v doglednem času doseže tudi to.

Otvoritveno zborovanje je vodil predsednik Dragotin Hribar, ki je pozdravil navzoče zastopnike javnih oblasti in raznih korporacij ter v kratkih obrisih očrtal boj za to borzo. Borzni tajnik dr. Dobriša je podrobno poročal o vseh predpripravah za ustanovitev te za Slovenijo tako važne ustanove. Nato so novo borzo pozdravili zastopniki zagrebške in beograjske borze ter raznih gospodarskih korporacij. — Ustanovitev borze v Ljubljani ima velik pomen za našo trgovino pa tudi za kmetijstvo, ker se odslej cene za naše blago in pridelke, posebno pa za les, ne bodo več določevale v Zagrebu ali v Trstu, ampak tukaj pri nas. Posebno italijanski kupci lesa se bodo v bodoče pri svojih kupčijah v Sloveniji morali držati cen ljubljanske borze in domači prodajalci bodo vedno obveščeni o cenah njih pridelkov, kar bo preprečilo vsako izkoriščanje od strani trgovcev. Tudi krompir, fižol in druge domače pridelke bodo inozemci morali kupovati na naši borzi po cenah, ki se bodo določevale tu, in s tem bo izginilo marsikatero posredovanje, ki blago samo podražuje, ne da bi koristilo pridelovalcu, še manj pa konzumentu. Iz gospodarskih razlogov moramo torej iskreno pozdraviti ustanovitev ljubljanske borze in želimo njenemu delovanju obilo uspeha. — Prinašala bomo tudi redno njena poročila v izvlečku, da bodo tudi naši kmetovalci in trgovci po deželi obveščeni o stanju borznih cen za razno blago.

Gospodarska obvestila.

CENE.

Trg z žitom. Cene na naših žitnih tržiščih so sedaj spričo stabilnosti dinarja že precej časa prilično stalne. Poskusi, da bi se cene ponovno dvignile, niso uspeli. Prej je opažati ponovno oslabiljenje cen. V sled

tega se zadnje dni na srednjeevropskih tržiščih pojavlja rezerviranost in slabše razpoloženje za nakupovanje žita ter s tem združeno omahovanje cen. Gotovo je to, da letošnja svetovna žetev ne dosega lanske, na drugi strani pa dopolnjujejo stare zaloge več kot dovolj morebitni primanjkljaj. To dejstvo bo zaenkrat zadostovalo, da se bodo mogli uspešno pobijati napadi špekulantov na konzum.

Novosadska blagovna borza. Pšenica: bačka, nova Din 367—372; ječmen Din 320 do 340; oves Din 280—285; koruza Din 285 do 290; fižol beli baški Din 500—510; moka na podlagi nulerce Din 575—580; otrobi Din 205—210.

Ljubljanska blagovna borza. Pšenica postavljena v Ljubljano: domača stara Din 425, nova Din 410, bačka Din 455; koruza postavljena v Ljubljano: bačka Din 348, la Platta Din 370; ječmen pivovarniški Din 450; rž bačka Din 390; pšenični otrobi Din 245; moka nulerca 640.

Les: Trami monte 4—8 m postavljeni na mejo Din 430, trami monte 3.3—6.8 m Din 430, trami monte 4—8 m Din 428—432; deske 20—25 mm I. in II. postavljene na mejo Din 600, III. Din 565; remeljni 4—8 Din 724.

V splošnem je zaenkrat poslovanje na ljubljanski borzi bolj šibko, vendar začenja že sklepanje kupčij in pričakovati je, da bo posebno te jeseni postalo kučevanje živahno.

Sladkorni trg. To blago je v zadnjem tednu zopet zabeležilo malo znižanje. Kocke notirajo Lit 298, kristal Lit 240 postavljena v Postojno. Te cene veljajo za italijansko blago. Sladkor iz nove kampanje iz jugoslovanskih tvornic bo prišel na trg v prvi polovici septembra ter se isti ponuja pri odjemu celih vagonov po Din 16.50.

Amerikanska mast je zopet nekoliko dražja. Notira: sodi po kg 170 Dol 39 ali Din 31.78, sodi po 50 kg Dol 39.25 ali Din 31.99, zaboji po kg 25 Dol 39.40 ali Din 32.11. Gorenje cene se razumejo za odjem nad 2500 kg. Dolar je računat po Din 81.50 z vključeno bančno provizijo pri nakupu devize.

Trg za jajca. Minoli teden so se pri nas kupovala jajca na debelo po Din 1.55 do 1.60 za komad. — Na dunajskem trgu i jajci je tendenca čvrsta in cene rastejo. V trgovini na debelo stane komad svežega blaga 1700 Ka, v trgovini na drobno pa 1700—1800 Ka.

Trg z vinom. Vsled zelo slabih izgledov vinske trgovine je zadnje dni po vseh jugoslovanskih vinskih tržiščih oživela kupčija. Vinski veletržci si nabavljajo velike količine dobrih starih vin, ki jih nameravajo uporabiti za mešanje z novimi letošnjimi vini, ki bodo po dosedanjih izgledih večinoma zelo slabe kakovosti. Zaradi tega se pričakuje, da bo n. pr. Dalmacija kmalu razprodala vsa bela vina. Sremska stara bela vina se plačujejo po 4 do 5 Din z liter

časno je v cerkvi govoril kapucinski pater Avrelj Šerik udom III. reda. Ob 3 popoldne se je začela pomikati iz cerkve veličastna procesija. Vse župnije so bile zastopane s svojimi banderi in zastavami. Na Ruji pod Rako je bila zaključena slovesnost na prostem. Kot slavnostni govornik je nastopil misijonar dr. Knaus, ki je navzoče množico navduševal za zvestobo Erharističnemu kralju. Pri vseh prireditvah se neumorno prepevali združeni pevski zbori pod vodstvom domačega pevovodje. Pri procesiji je nastopila tudi šentjernejska godba. Naj bi ta veličastna slovesnost, ki bo vsem udeležencem ostala v neizbrisnem spominu, donesla obilnega sadu za prenovitev verskega življenja v lepji leskovski dekaniji!

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

v Sremu in se istotako kupujejo v velikih količinah. V Dalmaciji stane opolo v Makarski ali Zaostrgu po 3 do 4.25 Din.

ZIVINA.

Cene živine telet in prašičev v Ljubljani. Za kilogram žive teže: voli debeli 13—14 Din, voli za vprego 12.50—13 Din; biki debeli težji 14—14.50 Din, biki rejeni lažji 12.50—13 Din, krave rejene 10.75 do 12.50 Din, krave klobasarice 7.50—8 Din. Teleta živa težja debela 20—21 Din, teleta živa lažja 18.50—19.50 Din, teleta zaklana 23.50—25 Din. Prašiči peršutniki živi 19 do 20 Din, prašiči debeli živi 20—21 Din, prašiči zaklani 24.50—25.75 Din.

Na ljubljanskem sejmu je bilo malo domače živine, večina jo je bila postavljena po prekupcih. Cene se od zadnjega sejma niso spremenile in je prej opažati padanje kot porast cen. Cene telet in prašičev pa so nekoliko poskočile, to pa samo mimogrede radi velesejma, ker je bilo povpraševanje po blagu živahnejše. Opaža se pa že zastoj v kupčiji s teleti in prašiči in je torej pričakovati znižanja cen.

Stanje naše živine. Po zadnjih službenih podatkih je bilo stanje živine v celi naši državi zelo povoljno. Le v nekaterih oblastvih so bili posamezni primeri svinjskih in govejih kužnih bolezni.

RAZNO.

Kmetijska razstava v Skoplju. Od 27. do 30. septembra se vrši v Skoplju velika kmetijska razstava. Kmetijsko ministrstvo je v ta namen dovolilo podporo v znesku 80.000 dinarjev. Razstavo pa priredi srbsko poljoprivredno društvo v Belgradu.

Prva mlekarška zadruga v Dalmaciji. V Vrhpolju pri Kninu v Dalmaciji se je ustanovila prva mlekarška zadruga. — To pomenja začetek mlekarstva in dviganja živinoreje v tej pokrajini, v kateri vlada, posebno v pomorskih mestih, izredno pomanjkanje mleka. Da se temu nedostatku odpravi, bo potrebna ustanovitev še več mlekar, ki bi v notranjosti dežele lahko prav dobro uspevale.

Škode po poplavi. Po uradnih podatkih znaša škoda, ki so jo letos povzročile poplave, neurja, toča in druge vremenske nezgode ogromno vsoto 612 milijonov dinarjev, od česar odpade samo na škodo po poplavi 383 milijonov dinarjev. Najbolj je prizadeta županija Osijek.

Refakcija za izvoz lesnega oglja. Prometni minister je za izvoz našega lesnega oglja dovolil refakcijo 25 odstot. normalne tarifne voznine. Do te refakcije (povrnitve železniške tovarnine) imajo pravico oni, ki dokažejo z izvoznimi mednarodnimi tovarninimi listi, da so v enem letu izvozili najmanj 5000 ton tega oglja.

Izgledi hmelske letine v Savinjski dolini. (Poročilo Hmelskega društva za Slovenijo v Zalcu.) Tudi v minoletem tednu so vremenske nezgode ovirale razvoj hmelske rastline. Obiranje goldinga se je pričelo po malem in bo njegova letina večinoma daleč zastajala za lansko. Stanje poznega hmelske se je nadalje tako poslabšalo, da je izključeno, da bi se že sedaj tudi le približno dala določiti množina njegovega letošnjega pridelka. Došlo je že več hmelskih prekupcev.

GOSPODINJA

KAKO HRANIMO SADJE ZA ZIMO.

Zelo važno za gospodinjo je, da pravočasno in pravo sadje pravilno shrani za zimo. Znano je namreč, da je od uživanja sadja prav zelo odvisno zdravje vseh članov družine. Navadno ima vsaka gospodinja odbrano že posebno drevo, od katelega shranja za zimo; važno pa je, da vé, kako naj ga shrani. Vedeti pa mora tudi, kdaj je označeno sadje zrelo in kakšne posebnosti ima, da ga lahko dalje časa ohrani svežega in ga obvaruje gnilobe. Za to dvoje je važno, da ga trga ob pravem vremenu in na pravilen način. Zdravo sadje je samo na sebi trpežnejše, dočim piškavo in poškodovano sadje kaj kmalu nagnije.

Kakor hitro se sad odtrga od drevesa, se prične — to je odvisno od zrelosti — v njegovi notranjosti neko razkranjanje. Sadje, ki ga misliš hraniti za dolgo, ne pusti docela dozoreti, nego odtrgaj zlasti finejše vrste jabolk nekoliko prej. Ako čakaš do popolne dozorelosti, ti sadje nekako zavre, postane mehko in nekako ovenelo. Obtrgaj pa sadje zelo previdno, ne pretiskaj ga, ne rani in tudi ne meči v košaro ali na kup, da se ne potolče in obtisne. Na noben način pa ne tresi sadja, ki ga misliš shraniti; na obtolčenih mestih kaj kmalu prične gniti. Prav tako kmalu segnije, ako ga spraviš v vlažno in zatohlo klet.

Obtrgavanje sadja za zimo naj se vrši le ob suhem in lepem vremenu in šele potem, ko se je rosa že osušila. Vse sadje namreč, ki ga trgaš ob deževnem vremenu, kmalu prične gniti.

Jabolka in hruške, ki smo jih namenili shraniti, je treba odtrgati približno 8—10 dni preden popolnoma dozore, namreč preden prične odpadati listje in se sad brez posebnega odpora da odtrgati. Ako jih pa odtrgamo prezgodaj, se jim koža hitro naguba, osuše se in so brez pravega okusa. Obtrgano sadje je treba potem za 8—10 dni položiti drug poleg drugega na plast suhe slame ali oblanja, da se nekoliko izlape in pozore. Seveda morajo tako dozorevati v zračnem in suhem prostoru. Da je treba za daljšo hrambo izbrati čisto lepo in gladko sadje, je samo ob sebi umevno.

Prostor, kjer se hrani sadje za poznejšo porabo je najbolje suha in zračna klet, ali tudi druga shramba, ki pa mora biti dovolj zavarovana, da sadje ne zmrzne. Biti mora enakomerno hladno in temen; toplota ne sme biti pod +3° C in ne nad +5° C. To shrambo je treba večkrat zračiti in sicer jeseni in pomladi v hladnih nočeh, podnevi pa ne; pozimi le v opoldanskih urah.

Sadje najdalje ostane dobro in sveže, ako ima do njega dostop zrak od vseh strani. Zato zelo priporočajo police s pletnimi predali, če teh ni pa naj se na navadne police položi plast oblanja, da ni sadje na deski. Polagati je najbolje sadje samo v eni plasti, če nikakor ne gre drugače največ v 2—3 plasteh, nikoli pa ne v kupih. Jabolka naj se polagajo s pecljem navzdol,

hruške pa navzgor. Vsak teden enkrat je treba pregledati sadje in odstraniti vsak obolel ali sumljiv sad.

Ako moramo hraniti sadje v zabojih, je treba med plasti polagati slamo ali oblanje.

Da je treba shrambo varovati miši in podgan, je že samo ob sebi umljivo.

PARADIŽNIKOVA MEZGA:

Oprane paradižnike pretrgaj čez polovico, jih naloži v kožo, pokrij in na to kuhaj toliko časa, da dajo iz sebe nekoliko vode. To vodo odlij, paradižnike pa pretlači skozi sito. Pretlačene paradižnike deni v kožo, jih dobro osoli in počasi kuhaj toliko časa, da se mezga zgosti; ohlajene deni v male kozarce z ozkim vratom, v vsak kozarec pa končno nalij za prst visoko dobrega olja ali zalij za prst visoko z raztopljenim lojem. Naposled zaveži kozarce s pergamentnim papirjem in jih postavi na hladen, suh prostor.

SUHA PARADIŽNIKOVA MEZGA:

Paradižnike očisti, operi in pretrgaj čez polovico, jih naloži v kožo, pokrij in kuhaj toliko časa, da dajo iz sebe nekoliko vode. To vodo odlij, paradižnike pa pretlači skozi sito. Mezgo deni nazaj v kožo, jo nekoliko osoli in zopet kuhaj toliko časa, da se kolikor mogoče zgosti. Potem jo namaži za prst na debelo na snažne deske ali krožnike ter jo postavi v pečico ali pa na sonce, da postane popolnoma trda. Suho poberi z desk, jo zavij v čist papir ter hrani v kuhinji na suhem.

ZIMSKA SALATA.

Ako hočemo imeti spomladi zgodaj glavno solato, se je treba s setvijo pobrihati koncem avgusta in začetkom septembra. Zimska salata se razlikuje od poletne v tem, da ji mraz ne škoduje. Seme zimske salate se dobi pri vrtnarju, če nimaš domačega semena. Naseje se na obdelano gredico konec avgusta in začetkom septembra. Ko je dovolj velika, se presadi kakor poletna salata. Spomladi se okoplje in po potrebi zamaka.

MOTOVILEC.

Divji motovilec raste po njivah, travnikih in mejah. Od vrtnega se razločuje po večji rasti, širšem perju in mehkem okusu. V kuhinji ga rabimo pozno v jeseni, po zimi in zgodaj spomladi. Za jesensko rabo ga nasejemo koncem avgusta, za zimo drugo polovico septembra in za spomladansko potrebo meseca oktobra. Radi zemlje ni izbirčen, a v dobro pognojeni in skrbno obdelani zemlji uspeva boljše in je tudi boljše okusa.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš

NANANILA

Vrhniško orlovsko okrožje ima v nedeljo 31. avgusta celodnevno javno prireditev na Brezovici pri Ljubljani. Dopoldne ob devetih sv. maša na prostem pred cerkvijo, po sv. maši orlovski tabor. — Popoldne ob treh bo na vrtu g. Velkavrha javna telovadba z obširnimi sporedom. — Po telovadbi poje pevski odsek izobrazevalnega društva na Brezovici. Za okrepčila bo vsestransko preskrbljeno. Prijatelji Orla, zlasti okoličani, pridite!

n Telovadni odsek Orel v Semiču priredi dne 31. avgusta javno telovadbo, s katero je združena tudi proslava 5 letnice odseka. Spored: 1. Zjutraj imajo člani, članice ter naraščaj semiškega odseka skupne sv. obhajilo; ob pol 10. in pol 12. uri sprojem gostov z godbo na kolodvoru; po telovadbi prosta zabava, med katero igra semiška društvena godba. Vsi prijatelji našega odseka, ter vsi bratski odseki pridite 31. v lepo Belokrajino. Polovična vožnja dovoljena. Izkaznice se dobe pri orlovskemu odseku v Semiču. Zveza na železnici ugodna.

n Krško orlovsko okrožje priredi dne 14. septembra v St. Jerneju celodnevno prireditev. Spored: Ob 9. sprejem bratskih odsekov, nato obhod po vasi in s v. maša na prostem. Po sv. maši tabor. Opoldne kosilo. Ob 2. litanije, ob pol 3. telovadba (proste vaje Orlov, Orlic, obojega naraščaja, skupinske vaje in orodna telovadba). Po telovadbi sledi prosta zabava, pri kateri sedeluje orlovska godba iz St. Jerneja. Za okrepčila bo preskrbljeno. — Bratje, sestre! Orlovska prireditev je vaš dan, vaš praznik! Pokažite, da ste disciplinirana armada. Skrbno se pripravljajte! Vabljeni tudi vsi prijatelji orlovstva. Na veselo svidenje v St. Jernej! Bog živi!

n Euharistični shod za cerkniško dekanijo bo 30. in 31. avgusta t. l. v Cerkljani. V soboto 30. avgusta ob pol 8. uri zvečer po vseh cerkvah v dekaniji pol ure slovesno zvonjenje. V Cerkljani se izpostavi sv. Rejnje Telo ob 8. uri zvečer s prvim govorom in litanijami. Sv. Rejnje Telo bo izpostavljeno celo noč. Ob polnoči sv. maša z obhajilom vernikov. Ob 6. uri zjutraj drugi govor za moške, sv. maša in skupno obhajilo otrok in drugih vrtnikov. Ob 10. uri tretji govor n slovesna služba božja. Ob 2. uri popoldne govor in procesija z Najsvetejšim. Po procesiji na trgu skupna posvetitev, zahvalna pesem in blagoslov.

HALO!

HALO!

URSKA: Tine, ali si že slišal novico? — TINE: Kaj pa že zopet novega? — URSKA: Več ljubljanskih gospodov se je napolnilo na Triglav in so s svojimi podkovanimi čevlji vrh Triglava bosi prišli. To ti je bilo stokanje, ko so po maternih podplatih s Triglava lezli! Le županov Joža, ki se v Ljubljani šola, je imel dobre podplate. — TINE: To pa že vem, zakaj! — URSKA: Kako pa to veš? — TINE: Županovi kupujejo usnje vedno na stojnici PERKO. Zato tudi Joža ni na Triglav maternih podplatov brusil. — URSKA: Potem pa je le res, da kdor hoče svojo družino dobro obuati, naj kupi usnje na sejinu v Kranju, Radečah, Crnomlju in v Krškem na stojnici

Franc Perko, Ljubljana

3*

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

Bilo je blizu polnoči. Na Bukovju je bilo že zdavnaj čisto tiho; tudi v gostilniški sobi na Zabukovju so že ugasnili luči. Samo iz ene sobe je prihajal še medel svit. Prek je še bedel.

Postelja je bila odgrnjena; smrtna tišina je vladala v hiši in Prek je bil ves dan od zgodnjega jutra na nogah. Toda ni še legel spat.

Počasi je stopil k oknu. Mesec je vzel in v njegovi polsvetli luči je ležala spodaj vas. Cerkveni zvonik se je dvigal razločno v zrak.

Tam doli prav blizu zvonika je ležal Herman Naglič prvo noč! Ležal je pod zmrznjeno, trdo grudo v tenki mrtvaški srajci in njegovi sosedje na levi in desni so bili mrtvi, ljudje, ki so že dolgo spali tam spodaj. Kako mora biti tam tiho! Samo črvi rijejo skozi les in kosti, in polagoma se stre pokrov od krste. Tedaj se gruda pogreze in — tišči navzdol.

Preka je zamrzelo in odstopil je od okna.

Norec je, da si dela tako težke misli. Izpremeniti ni mogoče ničesar. Sedel je na posteljni rob in se naslonil na blazine. Toda spanec ni prišel na njegove oči. Vedno je gledal v rdečo, lahno pojočo luč. Kot bi luč krvavela in mežikala, tako je bilo.

Prek je zaprl oči. Zakaj je mislil vedno na Nagliča? Proč je bil. Ničesar mu ne more storiti. Ni lasu mu ne more skriviti. In do tedaj, da bo tudi on moral tja doli, je še daleč. Tedaj bo oni že razpadel v prah.

Tedaj se je zunaj nekaj plazilo bliže. Prek je prisluškoval. Prišlo je bliže — tiho. Sedaj prihaja zopet — zadelo se je v stol in zopet je tiho. Potem je zastokalo razločno pred vrati.

Prek se je napol vzravnaval. Mrzel pot mu je stopil na čelo. Trdo in hromo se je owiral z rokami na blazine.

Tedaj je zunaj zopet zastokalo.

Otipalo je vrata in počasi odprlo.

»Kaj? Ka-aj — — — Oh, — ti — Avgust! — Kaj hočeš?«

Idiot, ki je bil prav površno oblečen, je položil prst na usta.

»Pst! Tiho! Prišel sem ti nekaj praviti.«

Plazil se je z grozotno svetlikajočimi se očmi k svojemu očetu in mu pošepetal v uho:

»Spet bo prišel!«

Prek je prebledel.

»Avgust, kako si drzneš, sedaj ponoči — — —«

»Pst! Bojim se! Prihaja — čez polja hiti — s puško — videl sem ga — ustreliti me hoče — in zato sem prišel k tebi, — skriti me moraš — denar mu moraš dati, da ne bo streljal.«

Preku je postalo vroče.

»Avgust, takoj pojdi v svojo sobo in leži spat. To je neumnost!«

Idiot je začel tuliti in Prek ga je moral tiščati za usta.

»Tiho, Avgust, bodi vendar tiho! Sicer te bo kdo slišal. Saj lahko ostaneš tu. Ne kriči — ne kriči, Avgust! — Pojdi, leži v posteljo, slekel Ti bom hlače — tako — no leži; pokril te bom dobro.«

Idiot je šklepetal z zobmi, ko je ležal v postelji.

»Ne boj se, Avgust, ne boj se, nihče ne bo prišel. Le mirno zaspil! Nihče ne bo prišel!«

»Ti, videl sem ga! Sedaj ve, da sem jaz zažgal!«

»Bodi miron, Avgust, bodi miren! Saj ti sploh nisi zažgal.«

»O da, sem. Z dvema vžigalicama! Hotel me je vreči ven — oh, in zunaj je bilo tako mrzlo.«

»Če ne boš miren, Avgust, bo prišel orožnik! Tega ne smeš nikomur povedati, sicer te bodo odpeljali. Nikomur ne smeš povedati, razumeš? Nobenemu človeku!«

Prek se je tresel od razburjenja.

»Ne bom povedal. Sicer me bo ustrelil!«

ČEVLJARSKEGA VAJENCA sprejemem. Prednost imajo oni, ki so se že nekaj časa učili. ALOJZ LOBODA, čevljar, DOMŽALE štev. 83.

Najboljša KOLESA

SIVALNE STROJE »Excella« za vsako obrt z 10-letno garancijo, kupite po konkurenčnih cenah v trgovini PLEVEL — PRESKA pri Medvodah.

RAZPIS.

Zaradi smrti organista Antona Strajšnaka je razpisana služba MEZNARJA in organista pri župnijski cerkvi Sv. Rupert nad Laškim, Stajersko. Prednost imajo taki, ki bi prevzeli tajništvo v dveh občinah, ki sta v župniji. Je stanovanje, gospodarsko postopje, nekaj zemlje, trojna zbirca ter postranski zaslužki. Prosilci se naj oglasijo pri župnijskem uradu v St. Rupertu nad Laškim.

Žaga - samica

se ODDA takoj v najem. — VOVK ANTON,

OGLARJI!

Imam stoječo BUKOVINO 8 johov za kuhanje ogla na pripravnem kraju pod ILOVCO. Naslov »poštnoležce KROPA M. Z.«

Šivalni stroji na obroke

najboljših tovaru z mnogimi pohvalnimi izjavami in 10-letnim jamstvom za šivilje in krojače ter čevljarje KUPITE najceneje pri L. REBOLJ v KRANJU. — Stroji so tudi za umetno vezenje, katero se vsaki čas pri meni brezplačno podučuje.

Nova HIŠA

z gospodarskim postopjem in zemljiščem okoli 11 johov v bliž. Smarjanskih toplic na Dolenjskem naprodaj. — Kupni pogoji se zvedo pri prodajalcu JAN. CRTALIC posest., Brezje 8, pošta St. Jernej na Dolenjskem.

Barvanje lisičjih kož

izdelavo istih kakor razne kožuhovine, sprejemam

L. ROT — KRZNARSTVO

Ljubljana, GRADIŠČE št. 7. — Zaloga modernih kožuhovin in damskih jopičev.

ZOPER SLABOKRVNOST, SLABO PREBAVO, BLEĐICO in OSŁABELOST vsake vrste živajo odrasli in otroci z najboljšim uspehom **«AROMATICO ŽELEZNATO TINKTURO»**, izdelek lekarne na Vrhniki. Izvrsten okus, ne kvari zob, prekaša vsako železnato vino. Številne zahvale na razpolago! Poliliterske steklenice po 20 Din. Razpošilja po pošti po 8, 6, 8 in 12 steklenic samo lekarna **HOČEVAR na VRHNIKI** 4931

Kamnoseška Industrija ALOJZIJ VODNIK LJUBLJANA

Stalna zaloga preko 500 nagrobnih spomenikov vseh vrst, po vseh cenah Marmorne plošče za pohištvo, kopalnice in trgovine, mesnice itd.
Cerkvena in stavbna dela!

Od strokovnjakov je pripoznano, da je SPLITSKI cement znamka »Salona«

NAJBOLJŠI! Tovarna daje za istega polno garancijo. — Dobite ga po najnižji ceni pri

J. MENART, trgovec, Domžale.

Suhe DESKE

raznih vrst, kupita ali zamenjata za izgotovljeno pohištvo **ERMAN & ARHAR**, mizarstvo, Šent Vid Stev. 4 nad Ljubljano. 4733

MIŠI, podgane, stenice in ščurki

morajo poginuti, ako uporabljate naša preizkušena sredstva: proti mišim in podganam Din 7.50, za ščurke 10 Din, za stenice 10 Din, za molje 5 Din, proti mrčesu 3 in 7.50 Din, mast proti ušem 5 Din, mast proti ušem v obliki 7.50 Din, proti mravljam 7.50 Din. Rešer za čiščenje madežev 7 Din. Posilja po povzetju, »Artes«, kem. laboratorij, M. Jänker, Zagreb, Patrinska ulica 8/III.

Reja KRAV se izplača le, če so dobre mlekariče

Vsestranske skušnje pa so pokazale, da so najboljše mlekariče tiste, ki jim redno polagaj

lanene tropine,

ki so priznane najbolj redilno in zato najcenejše krmilo za živino in prašiče. Prvovrstne, kemično preizkušene lanene tropine dobiš najceneje naravnost iz tovarne

Zabret in Ko, Britof pri Kranju.

Oddajajo se v vrečah po 50 kg.

la BUKOVO OGLJE

dobro žgano, popolnoma suho in vilano ter brez primesi, **KUPUJE** za takojšnjo in poznejšo dobavo v vagonskih dobavah **DRUŽBA CARBONARIA, Kočevje**. — Ista prevzame vsako količino dobrega blaga ter ga plačuje vedno po najvišjih cenah. — Ponudbe prosimo zaeno z navedbo razpoložljive količine, cene in dobavnega roka na naslov:

Družba Carbonaria, Kočevje.

STAVBENO PODJETJE

IVAN OGRIN — LJUBLJANA

PISARNA: Gruberjevo nabrežje 8. — Telefon 426

se priporoča za vsa **STAVBENA DELA** ter nudi po konkurenčnih cenah **VSEH VRST**

strešno in zidno opeko

iz lastne opekarne, franko poljubna postaja. — **ZAHTEVAJTE PONUDBE!** 20

Našim rodbinam
priporočamo našo pravo domačo

Kolinsko

cikorijo

izvrsten pridelek za kavo.

USNJE!

USNJE!

Različno **USNJE** in **PODPLATI**, usnje za konjsko opremo, gonilna in šivalna jermena, dokolenice (gamaše), **KOPITA** različne oblike in velikosti iz gabrovega in bukovovega lesa, čevljarске potrebšćine in orodje. Nudim veliko izbiro, vse najboljše kakovosti in po najnižjih cenah. — Po sejnih ne hodim z blagom, ker to blago le podraži. — **KUPUJEM** vsake vrste **SUROVE KOŽE**. — Se priporočam **FRANC ERJAVEC**, trgovina z usnjem in kožami, **NOVO MESTO** — v staroznani prejšnji **Recelj-novi hiši**.

**Najboljši
bakreni
kotli**

vsake vrste za
žganjekuho se
dobe pri tvrdki

MAKS WEISS

prvi bakrokotlar, **LJUBLJANA**,
Sv. Petra c. 33, delavnica Sp. Šiška 166.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 175,000.000.

CROBATH

FRANC d. z o. z. KRANI

Na debelo in drobno. — Prepričajte se pred nakupom.

Zahtevajte pri trgovcih na deželi in kupujte **manufakturno blago** od stare leta 1865 ustanovlj. tvrdke

S. MENA

REPO, rdečo in domačo DETELJO, KUMNO, laneno SEME itd., kupi FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36. 4816

Tvrdba F in I. GORIČAR

»PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra c. 29
priporoča novodošlo veliko izbiro blaga, in sicer:

sukno in kamgarne za m. obleke od 55—175 Din;
debelo sukno za površne sukne od 100—200 Din;
hlačevino, dvojno široko . . . od 45—75 Din;
volneno zimsko in let za ženske od 50—130 Din;
polvolneno za ženske obleke . . . od 30—50 Din;
barhente v modernih vzorcih . . . od 22—32 Din;
barhente za perilo . . . . . od 16—24 Din;
modra tiskovina, zelo dobra . . . od 17—21 Din;
balo in rujavo kotenino . . . . . od 14—20 Din;
cefirje in oxforde za srajce . . . od 13—25 Din;
blago za rjube in žimnice . . . . . od 37—55 Din;
odeje, cajgaste in klotaste . . . . . od 210—320 Din.
kakor tudi razno narejeno obleko ter sploh vse, kar potreb., dobiš tu tako poceni kot nikjer drugje.

b

Volneno in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega blaga dobite v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri tvrdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Medena ulica
- Pred Skotijo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

MERAKL

barve, črtila, lake, kiti, emalle, čopiče in zajamčeno čisti lincež najboljša kakovosti nud.

MEDIĆ-ZANKL družba

Maribor Ljubljana Novi Sad
poslovalnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana - Medvode.

KOZOLEC - topler

je naprodaj v Ambrusu šte. 31 po zelo ugodni cen. — Pošta Zagradec, Dolenjsko. 4809

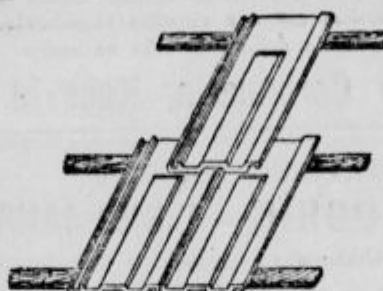
2 pletilna stroja **PRODAM.** — Zgornja Šiška šte. 97. 4639

MANUFAKTURNA TRGOVINA MARIJA ROGELJ

SV. PETRA CESTA in LINGARJEVA UL. LJUBLJANA

vljudno naznanja, da se je 1. AVGUSTA PRESELILA na SV. PETRA CESTO 26, nasproti hotela Tratnik ter se zahvaljuje cenjenim odjemalcem za naklonjenost do sedaj in se še nadalje priporoča.

BLAGO DOBRO! CENE NIZKE!

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljšje preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridelek« v zabožkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč: ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi : FRANCK : z mlinčkom« je kavi tako potreben, kakor začimba juhi. —

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzovjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnega čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Ljakevo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.